

Domme og afgørelser fra Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol fra maj 2012

Julin mod Estland (dom af 29. maj 2012). Klageren, som afsonede en straf, havde angiveligt udvist aggressiv adfærd efter at være blevet nægtet at tage tobak med i strafcelle. Han var herefter blevet fastspændt til en fikseringsseng i næsten 9 timer. Domstolen påpegede, at fastspænding alene skulle benyttes for at undgå selvskadende adfærd, alvorlig fare for andre eller for at opretholde sikkerheden i fængslet, og ikke som et middel til straf. Trods klagerens aggressive adfærd fandtes det tvivlsomt, at han udgjorde en sådan trussel for sig selv eller andre, eftersom han var den eneste person i cellen. Selv hvis klagerens fastspænding i første omgang havde været berettiget, fandt Domstolen ikke, at situationen havde haft samme grad af alvor i hele fastspændingsperioden. Fastspænding til en fikseringsseng uden velbegrundede medicinske grunde bør sjældent være nødvendigt i mere end nogle få timer. Efter seks timer havde myndighederne fortsat holdt klageren fastspændt, selvom han havde forholdt sig stille. Der var således sket en krænkelse af EMRK artikel 3 (*forbud mod tortur*). Domstolen fandt endvidere ikke, at der ved anvendelsen af magt og håndjern i et enkeltstående tilfælde var sket en krænkelse af artikel 3.

S.F. m.fl. mod Sverige (dom af 15. maj 2012). Klagerne, som kom fra Iran og var af henholdsvis kurdisk og persisk oprindelse, søgte i 2007 forgæves asyl i Sverige under henvisning til deres kritik af det iranske styre. Afslaget var begrundet med, at klagerne havde lav rang blandt forkæmpere for kurderes rettigheder i Iran og dermed ikke ville være i reel risiko for at blive udsat for behandling i strid med EMRK artikel 3 (*forbud mod tortur*), hvis de blev hjemsendt. Klagerne havde været politisk aktive i Sverige siden deres ankomst, herunder i medierne, som kritikere af det iranske styre samt ledende forkæmpere for menneskerettigheder i Iran. Domstolens baggrundsoplysninger viste, at de iranske myndigheder overvågede medierne, herunder internetkanaler, som klagerne blandt andet havde figureret på, med henblik på at identificere kritikere og menneskerettighedsaktivister. Flere var således blevet tilbageholdt ved hjemkomst til Iran. Klagerne havde efter Domstolens opfattelse været dybt involverede i politiske aktiviteter og været eksponeret i medierne siden deres ankomst til Sverige. De havde udtrykt kritiske synspunkter om regeringen i Iran, blandt andet som fremtrædende talspersoner for kurdiske fanger og menneskerettigheder i Iran. Klagerne kunne let identificeres grundet deres tidligere forhold i Iran. Samlet set var klagerne derfor i reel risiko for at blive udsat for behandling i strid med EMRK artikel 3 (*forbud mod tortur*), hvis de blev hjemsendt, og en hjemsendelse ville derfor udgøre en krænkelse af denne bestemmelse.

Albu m.fl. mod Rumænien (dom af 10. maj 2012). Klagerne er tjenestemænd, som i januar 2009 fik et krav om godtgørelse endeligt påkendt. I september 2009 udnyttede rigsadvokaten en hjemmel til at bede højesteretten om at fastsætte bindende retningslinjer for denne type sager, da der i retspraksis var stor uenighed om reglernes rette fortolkning. Klagerne fandt, at deres krav på retssikkerhed var krænket fordi deres sager blev endeligt afgjort, mens uenigheden fortsat bestod. Domstolen fandt, at klagerne havde haft adgang til en kontradiktorisk proces, til at fremlægge beviser, og til at formulere sine argumenter, ligesom domstolens afgørelse af deres sag ikke var åbenbart usaglig eller urimelig. Endvidere var domstolene i klagernes sag nået til et resultat, som svarede til højesterettens. Artikel 6, stk.1 (*ret til retfærdig rettergang*) var derfor ikke krænket.

Colon mod Nederlandene (dom af 15. maj 2012). Grundet en stigning i voldelig kriminalitet i Amsterdam blev den offentlige anklager bemyndiget til at udstede ordrer, som tillod politiet at kropsvisitere og undersøge enhver, der var til stede inden for et angivet område, for våben (visitationszoner). Det fremgik af den relevante nederlandske lovgivning, at visitationszonen ikke måtte være større end strengt nødvendigt, og at ordren skulle tilbagekaldes, når der ikke længere var behov for den. Beslutninger om visitationszoner forudsatte en indstilling fra borgmesteren efter forhandling med anklagemyndigheden og politi, og gennemførelsen kunne alene beordres af den offentlige anklager, hvis beføjelser var lovbestemte. Ordren kunne endvidere højst være gyldig i tolv timer. Ingen administrativ myndighed kunne således alene træffe beslutning om gennemførelse af præventiv visitation. På trods af det faktum, at der altid var mulighed for, at klageren kunne blive udsat for en visitation, som han fandt ubehagelig og ubelejlig, hvis han bevægede sig ind i byens centrum, når der var udstedt en ordre, så fandt Domstolen, at offentlighedens interesse vejede tungere end den subjektive ulempe, det var for klageren. Sagen kunne dermed ikke realitetsbehandles efter EMRK artikel 8 (*ret til respekt for privatliv og familieliv*).

Santos Nunes mod Portugal (dom af 22. maj 2012). Klagers datter, f. februar 2002, var af moren blevet placeret i pleje hos et vennepar, som efterfølgende nægtede at udlevere datteren til klager. Ved faderskabstest i februar 2003 var det bevist, at klager var far til barnet. Klager fik i juli 2004 dom for udlevering af barnet, men udleveringen skete først i december 2008 grundet plejefamiliens manglende samarbejdsvilje. Domstolen fandt, at de portugisiske myndigheder ikke havde gjort nok for at sikre udlevering af datteren til faren til trods for den svære situation og samarbejdsvanskelighederne med plejefamilien. Der er var derfor sket krænkelse af farens rettigheder efter EMRK artikel 8 (*ret til privat- og familieliv*).

Özgürlük Ve Dayanışma Partisi mod Tyrkiet (dom af 10. maj 2012). Klager var et tyrkisk parti, som fik afslag på tildeling af offentlige partistøttemidler med den begrundelse, at partiet ikke imødekom kravet om en vælgertilslutning på over syv procent ved sidste valg. Domstolen bemærkede, at klager var blevet behandlet anderledes end andre partier. Domstolen fandt dog ikke, at et krav om en minimumsvælgertilslutning ved valget forinden var i strid med artikel 3 i 1. Tillægsprotokol (*ret til frie valg*) sammenholdt med EMRK artikel 14 (*diskriminationsforbud*), da kravet havde et legitimt formål og ikke var uforholdsmæssigt højt. Hovedpartierne i landet havde endvidere ikke monopol på de offentlige partistøttemidler. Henset til, at klager i øvrigt havde en meget lille tilslutningsprocent og at klager i øvrigt gjorde brug af andre administrative og økonomiske fordele for partier efter tyrkisk lov, for eksempel skattelettelser, fandt Domstolen ikke, at forskelsbehandlingen af klager i forhold til landets andre partier kunne medføre en krænkelse af artikel 3 i 1. Tillægsprotokol (*ret til frie valg*) sammenholdt med EMRK artikel 14 (*diskriminationsforbud*).

Hadzhiyska mod Bulgarien (dom af 15. maj 2012). Klagerens ejendom var blevet oversvømmet som følge af kraftig regn. Domstolen fastslog, at artikel 1 i 1. Tillægsprotokol (*beskyttelse af ejendomsret*) ikke rækker så vidt som til at kræve, at medlemsstaterne træffer forebyggende

foranstaltninger til beskyttelse af privat ejendom i alle situationer, herunder f.eks. foranstaltninger til beskyttelse af områder, som har tendens til at blive oversvømmet eller blive ramt af andre naturkatastrofer. Henset til de operationelle valg, som myndigheder må træffe med hensyn til prioriteter og ressourcer, skal enhver forpligtelse i henhold til bestemmelsen fortolkes på en sådan måde, at den ikke påfører myndighederne en umulig eller uforholdsmæssig byrde. Sagen kunne således ikke tages til realitetsbehandling efter artikel 1 af 1. Tillægsprotokol (*beskyttelse af ejendomsret*).